

2016

Oikeus turvalliseen oppimis- ympäristöön Sipoon lukiossa

Sipoon lukio

25.5.2016

Sisällys

1.	JOHDANTO.....	2
2.	LAINSÄÄDÄNTÖ	3
	Lukiolaki 21 § (30.12.2013/1268)	3
	Oppilashuoltolaki 4 §	3
3.	ENTERIN JÄRJESTYSMÄÄRÄYKSET	4
4.	TOIMINTATAVAT JA SEURAAMUKSET	5
	a) Suunnitelma ennaltaehkäiseväksi työksi.....	5
	Koulun toimintakulttuurin kehittäminen	5
	Oppilaskuntatoiminta.....	5
	Tutortoiminta	5
	Valvonnat.....	6
	b) Seuraamukset, kun järjestyssääntöjä rikotaan.....	6
	Sipoon lukion toimintatavat	6
5.	VASTUUT.....	8
6.	ARVIOINTI	9

1. JOHDANTO

Tämä on lukiolain 21 § 2 mom. mukainen suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Tähän suunnitelmaan on koottu Sipoon lukion käytännöt, joilla huolehditaan opiskelijoiden turvallisesta oppimisympäristöstä. Tämän suunnitelman lisäksi koulun käytäntöjä turvallisuuteen liittyvistä käytännöistä löytyy myös koulun muista lakisääteisistä suunnitelmista. Näitä ovat:

- Palo- ja pelastautumissuunnitelma
- Kriisisuunnitelma
- Toimenpideohjelma päihteistä
- Vaarojen arviointi
- Nyrkit taskuun-ohjeistus

Mistä löytyvät koulun käytännöt oppilaan turvallisuuteen liittyvistä asioista?

- ennaltaehkäisevä työ → tämä suunnitelma
- kiusaaminen → tämä suunnitelma
- kuolemantapaukset → kriisisuunnitelma
- mielenterveyskysymykset → käsitellään tapauskohtaisesti oppilashuollossa
- onnettomuudet → palo- ja pelastautumissuunnitelma / kriisisuunnitelma
- poissaolojen seuranta → tämä suunnitelma
- päihteiden käyttö → toimenpideohjelma päihteistä
- tapaturmat → palo- ja pelastautumissuunnitelma / kriisisuunnitelma
- tupakointi → tämä suunnitelma

2. LAINSÄÄDÄNTÖ

Lukiolaki 21 § (30.12.2013/1268)

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Koulutuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Opetushallituksen tulee opetussuunnitelman perusteissa antaa määräykset suunnitelmien laatimisesta.

Koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut oppilaitoksessa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Edellä 4 momentissa tarkoitetuissa järjestyssäännöissä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa oppilaitosyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä sekä tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista esineistä tai aineista sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa oppilaitoksen omaisuuden käsittelystä sekä oleskelusta ja liikkumisesta oppilaitoksen tiloissa ja sen alueella.

Mitä 3 momentissa säädetään, ei koske aikuisten koulutukseen tarkoitettuja opetussuunnitelman perusteita eikä opetussuunnitelmia. Aikuisten koulutusta varten ei tarvitse myöskään hyväksyä järjestyssääntöjä eikä muita järjestysmääräyksiä.

Oppilashuoltolaki 4 §

Yhteisöllinen opiskeluhoito

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan tässä laissa toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoitoa toteuttavat kaikki opiskeluhoollon toimijat.

3. ENTERIN JÄRJESTYSMÄÄRÄYKSET

Yleistä

1. Järjestysmääräykset täydentävät voimassa olevia lakeja ja asetuksia sekä Sipoon kunnan että Keudan opetusjärjestelyistä annettuja määräyksiä.
2. Nämä määräykset ovat voimassa kouluaikana, koulualueella ja koulun järjestämissä tilaisuuksissa.
3. Jokainen kantaa itse vastuun opinnoistaan, perehtyy Enterin koulutustarjontaan ja hyödyntää Enterin tarjoamia ohjauspalveluja.
4. Kaikissa tilanteissa pyritään edistämään omaa ja toisten opinnoissa menestymistä ja viihtymistä.

Päivittäinen työskentely

1. Opiskelu Enterissä on kokopäiväistä lähiopiskelua koulutuksen järjestäjän päättämässä muodossa.
2. Oppitunnit alkavat ja päättyvät työjärjestyksessä ilmoitettuna ajankohtana.
3. Opiskelijoille on varattu välituntioleskelua varten koulun piha, aula, käytävät sekä kahvio. Kahvio on tarkoitettu Enterin opiskelijoille. Opiskelijoiden on kiinnitettävä huomiota kahvion siisteyteen.
4. Koulun omaisuutta käsitellään huolellisesti. Opiskelija on velvollinen korvaa-maan koulun tai opiskelijatovereiden omaisuudelle joko tahallisella tai ajattelemattomalla toiminnallaan aiheuttamansa vahingon. Opiskelijan tulee oma-aloitteisesti kertoa aiheuttamastaan vahingosta oppilaitosisännälle tai tarpeen vaatiessa muulle henkilökuntaan kuuluvalla.
5. Tapaturmista ilmoitetaan niin ikään oppilaitosisännälle tai tarpeen vaatiessa jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla.
6. Opiskelija käy koulua säännöllisesti, saapuu oppitunneille säännöllisesti ja suorittaa opiskeluun liittyvät tehtävät. Opiskeluun ja siihen liittyvät tehtävät oikeuttavat opiskelijan Enterin tilojen ja opiskeluvälineiden hyödyntämiseen oppituntien päätyttyä kuitenkin niin, että viimeisen oppitunnin jälkeen Enterissä työskentelee vain työtehtäviään suorittava henkilökunta.
7. Henkilökohtaista lomaa anotaan etu-käteen ryhmänohjaajalta tai rehtorilta. Opiskelija on kuitenkin myös tällöin itse vastuussa siitä, että opinnot tulevat suoritettua koulutuksen järjestäjän laatimien ohjeistusten mukaisesti.
8. Opiskelijaa ojennettaessa tai rangaistaessa noudatetaan lukio- ja ammatillisesta koulutuksesta voimassa olevaa asetusta.
9. Tupakkavalmisteiden, joihin myös sähkötupakka lukeutuu, esilläpito, valmistus ja käyttö on kielletty oppilaitoksen alueella.
10. Päihteiden ja huumeiden hallussapito ja näiden aineiden vaikutuksen alaisena oleminen on oppilaitoksen alueella kielletty. Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa ja ottaa haltuun esineitä tai aineita turvallisen oppimisympäristön takaamiseksi (Lukiolaki 26 d ja e) Oppilaitos ilmoittaa aina näistä 9. ja 10. pykälän rikkomuksista eteenpäin ao. viranomaisille.

Järjestyssääntöjen rikkominen

Opettaja tai rehtori voi määrätä epäasiallisesti käyttäytyvän tai opiskelua häiritsevän opiskelijan poistumaan tunnilta.

Epäasiallisesta käytöksestä voi seurata opettajan tai rehtorin puhuttelu, oppilaan poistaminen koulusta jäljellä olevan koulupäivän ajaksi, koulun tilaisuudesta poistaminen, yhteydenotto kotiin, vakavissa rikkomuksissa kirjallinen varoitus tai määräaikainen koulusta erottaminen.

Päihteitä ja tupakkatuotteita koskevien sääntöjen rikkomisesta seuraa yhteyden-otto viranomaisiin, huoltajaan, kirjallinen varoitus tai määräaikaisten koulusta erottaminen.

4. TOIMINTATAVAT JA SEURAAMUKSET

a) Suunnitelma ennaltaehkäiseväksi työksi

Koulun toimintakulttuurin kehittäminen

Sipoon lukion toimintakulttuuria on kehitetty pitkäjänteisesti siten, että kaikilla on mahdollisuus tulla kuulluksi. Koulussa toimii rehtorin johdolla apulaisrehtorin ja opettajien muodostama johtoryhmä, jossa kehitetään koulun toimintaa ja käsitellään oppilaiden ja opettajien ideoita toimintakulttuurin kehittämiseksi. Koulun kaikki opettajat kuuluvat tiimeihin, jotka vastaavat eri tapahtumien ja hankkeiden järjestämisestä. Tiimien vetäjät kuuluvat johtoryhmään. Opettajat saavat joka syksy perehdytyksen alkavan lukuvuodentoiminnasta ja koulun käytännöistä.

Muu henkilökunta ja oppilaat osallistuvat aktiivisesti eri tapahtumien järjestämiseen ja saavat sanoa mielipiteensä koulun käytäntöjä kehitettäessä.

Myös oppilashuollon henkilöstö sekä yhteistyökumppanit seurakunnassa, nuorisotoimessa ja Sipoon lukion senioreissa ovat mukana kehittämässä oppilaiden osallistamiseen tähtääviä ideoita ja pyrkivät mahdollisuuksien mukaan myös jalkautumaan koululle mm. järjestämällä opintomessuja ja kursseja.

Kiinteäkodin ja koulun yhteistyö on tärkeässä osassa koulun toimintakulttuuria. Yhteistyötä toteutetaan eri tavoin: vanhempainillat sekä sähköinen Wilma-ohjelma internetissä takaavat, että yhteistyöllä on hyvät edellytykset ja huoltajilla on mahdollisuus osallistua koulun kehittämiseen.

Oppilaskuntatoiminta

Oppilaskuntatyö on koulun virallista toimintaa. Sen päämääränä on tehdä koulusta kaikille viihtyisä. Oppilaskunta edustaa koko koulua ja kaikkia sen oppilaita. Oppilaskuntaan voi hakea kaikki halukkaat opiskelijat. Oppilaskunnan hallitus valitaan vuosittain vaaleilla ja sen toimintaa ohjaa opettaja.

Tutortoiminta

Tutoriksi voi hakea toisen opiskeluvuoden keväällä. Kiinnostus sosiaaliseen toimintaan, kyky rakentavaan yhteistyöhön ja toisten oppilaiden luottamus ovat tärkeitä tutorin ominaisuuksia. Tutorit koulutetaan tehtävän keväällä. Tutoreiden päätehtävä on auttaa uusia lukiolaisia sopeutumaan kouluympäristöön. He edistävät työllään myönteisyyttä koulun ilmapiirissä. Tutorit osallistuvat lukion markkinointiin opinto-ohjaajan kanssa kiertämällä Sipoon yläkouluilla ja osallistumalla 9. luokkalaisten lukioiltaan sekä toimivat oppaina lukion avoimien ovien päivässä. Tutorit saavat työstään lukiokurssin.

Valvonnat

Enterissä on valvontakamerat sisätiloissa ja ulkoalueilla. Ulko-ovet ovat aina lukossa ja kaikilla talon käyttäjillä on henkilökohtainen avain kulkemiseen. Opettajat ja muu henkilökunta valvovat ja puuttuvat tilanteisiin tarvittaessa. Koulurakennuksen kuntoa ja siellä tehtäviä parannuksia valvoo rehtori yhdessä kouluisännän kanssa.

b) Seuraamukset, kun järjestyssääntöjä rikotaan

Opettaja tai rehtori voi määrätä epäasiallisesti käyttäytyvän tai opiskelua häiritsevän opiskelijan poistumaan tunnilta.

Epäasiallisesta käytöksestä voi seurata opettajan tai rehtorin puhuttelu, oppilaan poistaminen koulusta jäljellä olevan koulupäivän ajaksi, koulun tilaisuudesta poistaminen, yhteydenotto kotiin, vakavissa rikkomuksissa kirjallinen varoitus tai määräaikainen koulusta erottaminen.

Päihteitä ja tupakkatuotteita koskevien sääntöjen rikkomisesta seuraa yhteydenotto viranomaisiin, huoltajaan, kirjallinen varoitus tai määräaikainen koulusta erottaminen.

Sipoon lukion toimintatavat

Alla olevaan taulukkoon on kerätty Sipoon lukiossa käytössä olevat toimintatavat eri tilanteisiin.

Poissaolot	Oppitunneilta ei voi olla poissa ilman pätevää ja hyväksyttävää syytä. Kaikista poissaoloistaan opiskelijan huoltaja tai opiskelija itse (18v. täyttänyt) laatii selvityksen joko Wilmaan tai kirjallisesti. Kirjallinen selvitys (esim. lääkärintodistus) toimitetaan oma-aloitteisesti jokaiselle opettajalle joiden tunneilta opiskelija on ollut poissa. Selvitykseen liitetään terveystietojen tai huoltajan allekirjoitus. Myös täysi-ikäisten tai itsenäisesti asuvien opiskelijoiden tulee selvittää poissaolonsa. Selvitys tehdään kolmen päivän kuluessa poissaolosta tai kouluun paluusta. Aineenopettaja ryhtyy selvittämään asiaa, mikäli opiskelijalla on kurssilta kaksi poissaoloa. Tällöin kurssi on automaattisesti myös vaarassa keskeytyä jo kuluvan jakson aikana. Kurssiarvosanaa ei voida antaa opiskelijalle, jolla on selvittämättömiä poissaoloja. Päteviä ja hyväksyttyjä poissaoloja saa olla enintään kolme yhden kurssin aikana. Mikäli poissaoloja tulee enemmän kuin kolme, kurssi keskeytyy.
------------	--

	Aineenopettajan luvalla perustellusta syystä opiskelija voi saada luvan jatkaa kurssia. Poikkeuksen muodostavat pitkäaikainen sairaus ja etukäteen aineen opettajan kanssa sovitut kiinteästi kursseihin liittyvät opintokäynnit tai koulun juhlien järjestelyihin liittyvät tehtävät. Jos opiskelija on pitkäaikaisesti sairaana, tulee hänen ilmoittaa poissaolostaan kouluun. Näissä poikkeustapauksissa opiskelija täydentää kurssiaan itsenäisillä suorituksilla opettajan ohjeiden mukaisesti.
Myöhästymiset	Kolmesta oppitunnilta myöhästymisestä seuraa yksi poissaolomerkintä Wilmaan.
Häiritsevä käyttäytyminen	Aineenopettaja keskustelelee opiskelijan kanssa ja ilmoittaa tarvittaessa ryhmänohjaajalle ja opiskelijan kotiin. Ryhmänohjaaja ohjaa asian tarvittaessa oppilashuoltoon tai rehtorille.
Sopimaton kielenkäyttö	Aineenopettaja keskustelelee opiskelijan kanssa ja ilmoittaa tarvittaessa ryhmänohjaajalle ja opiskelijan kotiin. Ryhmänohjaaja ohjaa asian tarvittaessa oppilashuoltoon tai rehtorille.
Fyysinen väkivalta	Ilmoitetaan aina poliisille.
Kiusaaminen	Aineenopettaja puuttuu aina kiusaamiseen ja kutsuu tarvittaessa koolle monialaisen asiantuntijaryhmän. Seurauksena erottaminen lukiosta enintään kolmeksi päiväksi ja tarvittaessa ilmoitus poliisille.
Tupakointi	Viranomaisilmoitus aina poliisille.
Koulun tai toisen henkilön omaisuuden rikkominen / sotkeminen / varastaminen	Järjestetään kuulemistilaisuus, tekijä on aina vahingonkorvausvelvollinen.
Luntaus	Koe hylätään, ei uusintamahdollisuutta, mutta opiskelija voi osallistua kurssille uudelleen.

5. VASTUUT

Sipoon lukiossa vastuut eri tilanteista on kerätty alla olevaan taulukkoon.

Ennaltaehkäisevä työ:

Toiminta	Vastuu
Koulun toimintakulttuurin kehittäminen	Kokonaisvastuu koulun toiminnasta on rehtorilla, mutta jokainen koulun henkilökuntaan tai opiskelijoihin kuuluva vastaa omalta osaltaan koulun hyvästä työskentelyilmapiiristä ja yhteishengestä.
Oppilaskuntatoiminta	Rehtori ja oppilaskunnan ohjaajat Oppilaskunnan hallituksen jäsenet
Tutortoiminta	Tutoreiden ohjaajat Tutorit
Valvonnat	Kaikki koulun aikuiset Valvontakamerat

Seuraamusten käsittely:

Toiminta	Vastuu
Puuttuminen järjestyssääntöjen rikkomiseen ja kiusaamiseen	Kaikki koulun aikuiset
Rehtorille tulevat tapaukset	Rehtori

6. ARVIOINTI

Oppilaiden turvallisuuden ja tämän suunnitelman toteutumisen arviointia tehdään osana koulun laatutyötä. Arviointi tapahtuu kyselyiden avulla ja eri toimijoiden itsearviointeina. Koulun arviointityöstä vastaa koulun laaturyhmä (=johtoryhmä).

Käytettävät ulkoiset arvioinnit:

- Viihtyvyysskysely
- Kouluterveyskysely